

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Георги Костадинов Бърдаров

Ръководител на катедра „Социално-икономическа география“,
при Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент
Охридски“

относно дисертационния труд на Владимир Николов Караджов,
докторант в Югозападен университет „Неофит Рилски“,
Природо-математически факултет, катедра „География, екология
и опазване на природната среда“, за присъждане на
образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност
„Икономическа и социална география“, с научен ръководител
проф.д-р Мария Шишманова

на тема: „Международните трудови миграции на студентите от
висшите училища в Благоевград“

Постъпилата документация за придобиване на научна и образователна степен „доктор“ на докторанта Владимир Николов Караджов е в съответствие с всички изисквания на Правилника на Югозападен Университет „Неофит Рилски“.

Работата е структурирана в четири глави, плюс увод и заключение, като всяка една глава съдържа различен брой подзаглавия, в зависимост от обема и съдържанието си.

В увода е направен сполучлив опит да се изясни актуалността на темата и мотивацията на автора да се заеме точно с нея. Определено е за кого представлява интерес предлаганото изследване. Много точно и коректно са формулирани целта, предмета и задачите на изследването. Изяснени са хипотезата и научно-изследователските задачи. Отлично впечатление прави разгърнатия аспект, в който е представена методологията на изследването. Изяснено е, че са анкетирани близо 500 студенти и техните семейства, което наистина е национално репрезентативна извадка.

В теоретичен аспект работата стъпва на добър географски базис. В първа глава са поставени теоретичните основи на изследването, както и

нормативните документи, имащи отношение към международните студентски трудови миграции. Също в тази глава е представено равнището на безработицата сред младежите, както в България, така и в ЕС, което е в пряка връзка с проблематиката на дисертационния труд. Разгледани са и някои програми и стратегии за справянето с нея. Макар и в силно съкратен вариант е представено и софтуерното и хардуерно обезпечаване на самото изследване. Според нас с най-голяма стойност е подглава три, в която е направен анализ на нормативните документи в България и Европейския съюз насочени към младежта и нейните проблеми. Като недостатък можем да посочим разминаването в номерацията на подглавите между самият дисертационен труд и предложеният автореферат.

Втора глава е посветена на изследването на количествено измерими аспекти на международните трудови миграции на студентите от висшите училища на Благоевград. Стилът е изчистен, научен. Това определено е и най-географската глава от всички в изследването. Особено силно впечатление прави първа подглава, в която е направено комплексно социално-икономическо изследване на международните трудови миграции на студентите от висшите училища в Благоевград, в цели шестнадесет етапа. Главата е много добре илюстрирана с цветни фигури и таблици, които дават възможност да се открият основните акценти и изводи. Особено важна точно за основните изводи е фиг.20 на 91 стр., в която са дадени основните причини на студентите да заминат на международна бригада. Не прави изненада, че 79% са посочили финансова причина и авантюра, като така се открояват главните мотиви да се предприеме такъв ход. Също не са изненада и резултатите във фиг. 17 (също много важна за изследването) за избора на дестинация за провеждането на студентска бригада. Близко 70% са посочили САЩ. Тези две фигури, както и таблица 3 на 99 стр. за сферата на заетост по време на бригадата водят до най-важните изводи в дисертацията и най-пряко кореспондират с целта и предмета на изследването. Въпреки, че се забелязват и някои повторения в отделните подглави можем спокойно да кажем, че именно тази глава има най-голяма стойност и значение за дисертационния труд. Тя и като обем е с най-голяма тежест, от около 100 страници.

Трета глава разглежда качествените характеристики на международните трудови миграции на студентите от висшите училища на Благоевград. Тя е в доста по-малък обем, но тук с много голямо значение са седемте дълбочинни интервюта, взети от ключови участници в студентските бригади. Те са с огромна тежест при формирането на

крайните изводи от дисертационния труд. Много важни тук са и изводите за студентските бригади, с които приключва самата глава.

Четвърта глава се състои от две подчасти. В първата е направен SWOT анализ на студентските бригади. Той е стандартен, като са засегнати силните и слабите страни, както и възможностите и потенциалните заплахи. Направена е също така и индентификация на вътрешни и външни фактори. Според нас е много важна и подглавата 1.4., в която е направен квантифициран SWOT анализ. Много добро впечатление прави и стратегическия SWOT анализ на студентските бригади, представен в табл. 23 на 198стр.

Втората част на главата също е изключително ценна, защото включва препоръки за изграждане на стратегии и политики за професионално израстване и реализация на младите хора, в контекста на участието им в международните трудови миграции. Тя до голяма степен е в графичен вид. Като се има предвид, че е в края на дисертацията, след като са анализирани всички аспекти на проблематиката можем да заключим, че тя е сред най-ценните авторски приноси в труда.

Заключението на дисертационния труд е изключително обширно, от цели девет страници, но е напълно обвързано с поставените в увода цел и задачи на разработката. Отбелязани са коректно и онези хипотези, които са се потвърдили или непотвърдили в хода на изследването. Биха могли да се съкратят или поне генерализират някои от последващите изводи.

Авторефератът отговаря на всички изисквания и дава добра представа за целта, същността и резултатите от изследването.

Отделени са общо седем приноса, които са разделени в две групи: научни и научно-приложни и също смятаме, че отговарят напълно на направения в дисертацията анализ.

Коректно е изготвен и списъка с публикациите свързани с дисертационния труд.

Като критични бележки можем да посочим известната несъразмерност между отделните глави, като най-обемната е с близо 100 страници, а най-малката с едва 30. Има и някои повторения вътре в текста, както е могло и някои от изводите и заключенията да бъдат генерализирани.

В заключение искаме да подчертем, че представеният дисертационен труд притежава безспорни качества, приноси и научно значение за един

толкова малко изследван, особено от географските среди, а всъщност толкова важен проблем, какъвто са международните трудови миграции на млади хора от страната. Дисертацията е издържана в научен план, с много съществени авторски обобщения и изводи, с прецизен стил и ясни формулировки. Всичко това ни дава основание да гласуваме за присъждане на научната и образователна степен „доктор“ по научната специалност „Икономическа и социална география“ на докторант Владимир Николов Караджов.

София, 14.08.2016г.

Изготвил становището:

доц. Д-р Георги Бърдаров